Ministerie van Economische Zaken

Aan de Minister van Economische Zaken

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering
Directie Digitale Economie

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
10 februari 2025

Kenmerk
DGED-DE / 97055888

Kopie aan
[redacted]

nota

Kamerbrief en Tweede Voortgangsrapportage Strategie Digitale Economie

Parafenroute
[redacted]

Bijlage(n)
5

Aanleiding

In november 2022 is de Strategie Digitale Economie uitgebracht. In deze strategie is toegezegd om jaarlijks een voortgangsrapportage uit te brengen die de voortgang van de acties beschrijft en de stand van zaken weergeeft in het bereiken van de langetermijndoelstellingen uit deze strategie. Voor de tweede editie van de rapportage is (i) een Kamerbrief en (ii) een voortgangsrapportage geschreven. In de Ambtelijke Commissie Digitalisering (ACD) is akkoord gegeven om de voortgangsrapportage door te geleiden naar de Ministerraad.

Advies

U wordt gevraagd om:

- akkoord te gaan met (i) de Kamerbrief, (ii) de daarbij gevoegde voortgangsrapportage, w.o. een samenvatting van de rapportage en twee onderzoeksrapportages;
- het aanbiedingsformulier voor de Ministerraad te ondertekenen, met het oog op de bespreking in de Ministerraad van 21 februari.

Kernpunten

- De Kamerbrief en de voortgangsrapportage is eerder dit jaar aan u voorgelegd en zo besproken in de Ambtelijke Commissie Digitalisering.
- De Strategie Digitale Economie (SDE) bevat ambities en langetermijndoelstellingen voor de digitale economie richting 2030. In de strategie zijn de belangrijkste beleidsuitdagingen en opgaven voor de digitale economie vervat in vijf pijlers:
    - Versnelling digitalisering van het mkb
    - Stimuleren digitale innovatie en het vergroten van het aantal digitale professionals

    - Creëren van juiste randvoorwaarden voor goedwerkende digitale markten en diensten
    - Behouden en versterken van een hoogwaardige en weerbare digitale infrastructuur
    - Versterken cybersecurity
- De ambities en uitdagingen in de SDE sluiten nauw aan op het langetermijnbeleid voor het Digitaal Decennium waaraan Nederland zich in de EU heeft verbonden.
- In de SDE is toegezegd om jaarlijks een voortgangsrapportage uit te brengen.
- De SDE is de centrale drager van de communicatie vanuit EZ over de digitale economie. De voortgangsrapportage biedt gelegenheid om in de communicatie zowel 'de tussenstand op te maken' als om het netwerk weer communicatief mee te activeren op de Strategie Digitale Economie.
- Voor de jaarlijkse voortgang van de SDE is (i) een Kamerbrief met (ii) een voortgangsrapportage en (iii) samenvattende tabellen opgesteld die bij deze nota zijn bijgevoegd. De samenvattende tabellen geven de kern van de voortgang weer, waarbij de voortgangsrapportage als naslag kan dienen op deze kernachtige tabellen. Daarnaast zijn een extern evaluatie- en aanbevelingsrapportage bijgevoegd.
- De strekking van de Kamerbrief is dat de digitale economie in Nederland er nog steeds wel goed voor staat maar dat dit geen rustig bezit is. Om de ambitie en doelstellingen voor 2030 te halen is blijvende inspanning en investering nodig. Bij de aandachtspunten wordt gewezen op zorgpunten, zoals het tekort aan digitale professionals en het achterblijven van het gebruik van geavanceerde digitale technologie door het mkb, en dat in een steeds meer turbulente geopolitieke wereld. Hierbij is blijvende aandacht en inspanning nodig voor de Nederlandse concurrentiepositie en de weerbaarheid van de digitale infrastructuur, in het bijzonder de fysieke veiligheid van zeekabels.
- Uit de voortgangsrapportage blijkt verder dat:
    - Nederland een goede positie heeft in Europa en voorloper is in de digitale transitie, maar nog wat achterblijft bij de Scandinavische landen;
    - Het aandeel mkb'ers dat geen of nauwelijks een basisniveau van digitalisering heeft bereikt (zoals gebruik van e-commerce en social media) helaas niet verder afneemt en de kloof tussen de koplopers en achterblijvers daarbij groter wordt;
    - De ontwikkeling van het gebruik van meer geavanceerde digitale technologie en toepassingen zoals AI, cloud en data analytics door het bedrijfsleven positief stemt, maar de *uptake* van AI wel aandacht behoeft om productiviteitsverbetering te realiseren;
    - Er veel initiatieven zijn op het gebied van innovatie in AI en data(delen), maar de investeringen in digitale innovatie, ondanks forse publieke bijdragen vanuit het Nationaal Groeifonds en NWO, in schril contrast staan met die in de VS en China;
    - Het aanhoudend tekort aan digitale professionals de belangrijkste belemmering vormt om de kansen van de digitale transitie te verzilveren. Het slechte nieuws is dat het aanbod aan digitale

professionals, dat afgelopen jaren gestaag groeide, het afgelopen jaar tot stilstand is gekomen;
- Er belangrijke stappen zijn gezet in het borgen van goedwerkende markten in de digitale economie via implementatie van Europese regelgeving (Digital Services Act, Digital Markets Act, AI Act, Data Act) met oog voor het beperken van regeldruk;
- In 2024 een mooie sprong gemaakt is in de beschikbaarheid van Gigabit netwerken, de uitrol van glasvezel en 5G netwerken door de veiling van 3,5 Ghz frequentieband afgelopen zomer. Het verhogen van de weerbaarheid van de digitale infrastructuur wordt expliciet benadrukt;
- Op cybersecurity voortgang is geboekt met de Cyber Resilience Act.

Toelichting
- De voortgangsrapportage is eind januari besproken in de Ambtelijke Commissie Digitalisering (ACD). Er is akkoord gegeven voor agendering en bespreking in de Ministerrraad.
- In de ACD werd gewezen op geopolitieke verschuivingen, zorgen over IT-talent,de macht en aantrekkingskracht van de Verenigde Staten in het digitale domein en de consequenties hiervan voor afhankelijkheden en veiligheid.